

Bandalag íslenskra listamanna
Federation of Icelandic artists

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Nefndasvið, Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Reykjavík 29. október 2012

Efni: Umsögn BÍL um frumvarp til laga um bókmenntasióð o.fl. mál 654.

Áform um eflingu bókmenntasjóðs og stofnun Miðstöðvar íslenskra bókmennta er fagnaðarefni. Mikilvægt er að vel takist til við lagasmíðina, svo áformin, sem fram koma í greinargerð með frumvarpinu, ná fram að ganga. Í því sambandi þarf að hafa í huga að Miðstöð íslenskra bókmennta (nú Bókmenntasjóður) er ein sjö kynningarmiðstöðva lista og hönnunar. Hinar eru:

Kvikmyndamiðstöð, starfrækt skv lögum nr. 137/2001 <http://www.kvikmyndamidstod.is/>
Kynningarmiðstöð íslenskrar myndlistar, starfrækt skv samningi við stjórnvöld (sjá ummæli um miðstöðina í greinargerð með fyrirleggjandi frv. til myndlistarlaga)
<http://www.icelandicartcenter.is/>
Útflutningsskrifstofa íslenskrar tónlistar - ÚTÓN; fjármögnuð að hluta skv samningi við stjórnvöld <http://www.uton.is/>
Íslensk tónverkamiðstöð; fjármögnuð að hluta skv samningi við stjórnvöld <http://www.mic.is/>
Hönnunarmiðstöð; rekin fyrir framlög frá mennta- og menningarmálaráðuneyti og iðnaðarráðuneyti <http://www.honnunarmidstod.is/Forsida/>
Og væntanleg **miðstöð íslenskra sviðslista**; sjá fyrirleggjandi frumvarp til laga um sviðslistir 655 mál – þskj 1049 <http://stage.is/>

Miðstöðvarnar eiga með sér margvíslegt samstarf m.a. í Samtökum skapandi greina og einnig í fagráði Íslandsstofu í listum og skapandi greinum. Þær hafa mikilvægu hlutverki að gegna varðandi kynningu á listum og menningu erlendis og einnig við að laða hingað til lands erlenda ferðamenn. Miðstöðvarnar eru virkar í áætlunum stjórnvalda um eflingu ferðaþjónustunnar, sbr. verkefnið „Ísland allt árið“ og tóku þátt í og nutu góðs af verkefninu „Sögueyjan Ísland“, sem gert er ráð fyrir að fái heimilisfesti undir hinni nýju Miðstöð íslenskra bókmennta.

Þær athugasemdir sem stjórn BÍL gerir við fyrirleggjandi frumvarp um bókmenntasjóð eru eftirfarandi:

1. gr. b-liður (3. gr.) & 1. gr. e-liður (6. gr)

Í ljósi þess hversu umfangsmikið hlutverk Miðstöðvar íslenskra bókmennta verður skv. frumvarpinu leggur stjórn BÍL höfuðáherslu á að fjárveitingum til miðstöðvarinnar verði skipt upp á tvo fjárlagaliði, eins og gert er í tilfalli Kvikmyndamiðstöðvar og Kvikmyndasjóðs. Með því móti er fjárveitingarvaldinu falin ábyrgðin á því hversu háar fjárhæðir eru ætlaðar til að styrkja höfunda, þýðendur og útgefendur, og stjórn miðstöðvarinnar og sjóðsins veit þá hvað ætlað er til annarra verkefna miðstöðvarinnar. Hugmynd frumvarpsins um að stjórn bókmenntasjóðs annist þessa skiptingu getur valdið alvarlegum árekstrum við þá sem njóta eiga styrkja úr sjóðnum.

Því er lagt til að orðalagi 2.mgr 1.gr. b-liðar (3.gr) verði breytt og að það verði sambærilegt við orðalag 5. gr. kvikmyndalaga nr. 137/2001: *Fjárveitingar til Kvikmyndasjóðs, [...]skulu sérgreindar í fjárlögum hverju sinni. Ráðherra gerir tillögur um fjárveitingar á grundvelli fjárhags- og starfsáætlunar Kvikmyndamiðstöðvarinnar til þriggja ára.*

Einnig mætti breyta e-lið (6. gr) *Kostnaður* og koma þessu ákvæði fyrir þar, en strika þess í stað út fyrsta málslið 1. gr. b-liðar (3. gr). Orðalagið gæti verið með þessum hætti: Tekjur Miðstöðvar íslenskra bókmennta og bókmenntasjóðs eru árlegt framlag í fjárlögum, *sérgreint til hvors verkefnis um sig (miðstöðvarinnar og sjóðsins)* og annað sjálfsaflafé.

2. gr.

Þá gerir stjórn BÍL það að tillögu sinni að heiti laganna skv. 2. gr. frv. verði Lög um bókmenntir, frekar en lög um „stuðning við íslenskar“ bókmenntir. Slíkt er eðlilegra þar sem bókmenntasjóði er einnig ætlað að styðja við útgáfu vandaðra erlendra bókmennta. Þá yrði talað um bókmenntalög, slíkt væri í samræmi við kvikmyndalög, myndlistarlög, sviðslistalög o.s.frv.

Ákvæði til bráðabirgða.

Ekki er skýrt skv. bráðabirgðaákvæði frumvarpsins hvort skipa eigi nýja stjórn við lagaskilin 1. janúar 2013. Stjórn BÍL telur skynsamlegt að það verði og þyrftu þau áform að koma fram í ákvæðinu. Bent er á að í grg. frv. stendur á bls. 4: „Stjórn bókmenntasjóðs verður stjórn Miðstöðvar íslenskra bókmennta, en skipan stjórnar verður óbreytt frá því sem nú gildir.“

Virðingarfyllt,
f.h. stjórnar BÍL – Bandalags íslenskra listamanna,

Kolbrún Halldórsdóttir, forseti